

**PŘÍJMY A SOCIÁLNÍ
POSTAVENÍ
ČESKÝCH SENIORŮ
V MEZINÁRODNÍM
KONTEXTU**

Brno, 3. a 4. října 2016

PŘÍJMY A SOCIÁLNÍ POSTAVENÍ ČESKÝCH SENIORŮ V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Materiál RS ČR

Přednášející:

Dr. Zdeněk Pernes

(předseda Rady seniorů ČR)

Obsah

- **I. Úvod**
- **II. Struktura a meziroční růst číselných příjmů důchodců v posledních dvanácti letech**
- **III. České starobní důchody a jejich diferenciacce v mezinárodním kontextu**
- **IV. Sociální postavení českých seniorů v mezinárodním kontextu**
- **V. Příčiny seniorské chudoby v České republice a jejich řešení**
- **VI. Závěr**

I. ÚVOD

– *data seniorské chudoby*

- ❑ Průměrný starobní důchod sólo dosahoval v České republice k 1. lednu letošního roku **11 388 Kč**, k 30. červnu 11 437 Kč. Z toho **52,17 % příjemců – tedy 924 339, na něj nedosahuje.**
- ❑ **Pod hranicí** spotřebního koše základních životních potřeb důchodců tedy pod **8 135 Kč, žilo** v loňském roce **135 207** příjemců starobních penzí. Z celkového počtu sólo penzí to bylo **7,75 %.**

□ **Pod hranicí příjmové chudoby**, to znamená pod **10 220 Kč**, žilo k 31. lednu letošního roku **563 771** příjemců starobních penzí. **Z celkového počtu** sólo příjemců **1 768 523** (stav k 31.12. 2015) to bylo **31, 87 %**. Kromě příjemců starobních penzí sólo žije v České republice ještě 608 360 příjemců penzí kombinovaných - starobních + vdovských nebo vdoveckých penzí. Celkový počet příjemců starobních a kombinovaných penzí činil v České republice k 31. prosinci loňského roku 2 376 883.

- ❑ Důchody **oscilující okolo životního minima** (3 410 Kč) pobíralo k 31. lednu letošního roku **9 656 příjemců**, což je **0, 55 %** z celkového počtu sólo důchodů
- ❑ Jaké jsou příčiny tohoto stavu se pokusím stručně definovat v následné prezentaci

II. Struktura a meziroční růst čistých peněžních příjmů důchodců v posledních dvanácti letech

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Příjmy v Kč	92 149	96 942	102 853	111 538	118 149	124 828
Index růstu v %		105,2	106,1	108,4	105,9	105,7
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy v Kč	130 979	139 993	141 316	145 533	146 360	146 487
Index růstu v %	104,9	106,9	100,9	103,0	100,6	100,1

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Struktura	v %:					
Závislá činnost	2,72	2,48	2,03	1,93	1,92	1,75
Podnikání			0,17	0,16	0,13	0,14
Důchody	94,75	94,40	94,53	93,09	92,66	94,11
Dávky SSP	0,14	0,14	0,25	0,28	0,32	0,27
Ostatní příjmy	0,22	0,21	0,22	1,06	1,03	0,72
Ostatní sociál. př.	1,97	2,64	2,78	3,48	3,94	3,01

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Struktura	v %:					
Závislá činnost	1,92	1,75	1,72	1,81	2,00	2,08
Podnikání	0,11	0,20	0,25	0,18	0,20	0,14
Důchody	94,35	94,18	92,51	91,79	90,01	93,63
Dávky SSP	0,23	0,20	0,30	0,26	0,40	0,33
Ostatní příjmy	0,58	0,61	0,63	0,65	0,76	0,81
Ostatní sociál. př.	2,81	3,06	4,59	5,32	4,62	3,00

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
V tom						
Příjmy z prodeje majetku	0,16	0,15	0,12	0,36	0,44	0,19
Prodej majetku	0,27	0,44	0,79	0,89	0,28	0,20
Dary od příbuzných	1,10	1,27	1,12	1,00	2,02	1,30

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
V tom						
Příjmy z prodeje majetku	0,25	0,27	0,24	0,40	0,88	0,051
Prodej majetku	0,15	0,33	1,08	2,11	0,68	0,29
Dary od příbuzných	1,20	1,06	1,47	1,82	1,22 ¹	0,95 ¹

¹ peněžní dary od osob mimo domácnost, tedy od příbuzných i ostatních

Zdroj dat z tabulek: Statistika rodinných účtů ČSÚ

3. České starobní důchody a jejich diferenciac v mezinárodním kontextu

A) Struktura sólo důchodů

Výše důchodu v Kč		Počet		Index 2016/2015	% z celkového počtu
od	do	2015	2016		
	2 999	5 372	5 833	108,58	0,33
3 000	3 999	8 602	8 527	99,13	0,48
4 000	4 999	9 478	9466	99,87	0,53
5 000	5 999	13 918	14 178	101,87	0,80
6 000	6 999	24 518	24 437	99,67	1,38
7 000	7 999	58 108	55 609	95,70	3,14
8 000	8 999	143 229	135 368	94,51	7,64
9 000	9 999	262 251	252 091	96,13	14,23
10 000	10 999	302 559	301 304	99,59	17,01

Výše důchodu v Kč		Počet		Index 2016/2015	% z celkového počtu
od	do	2015	2016		
11 000	11 999	284 821	288 460	101,27	16,29
12 000	12 999	244 465	253 587	103,73	14,31
13 000	13 999	176 281	187 382	106,30	10,58
14 000	14 999	105 206	114 758	109,08	6,48
15 000	15 999	62 093	66 598	107,26	3,76
16 000	16 999	16 925	19 619	115,92	1,11
17 000	17 999	9 424	10 922	115,90	0,62
18 000	a více	19 764	23 478	118,79	1,33
Celkem		1 747 014	1 771 617	101,41	

- ❑ Z výše uvedeného je zřejmé, že **nejnižší penze do 8 000 Kč, pobírá 118 050 osob (6,66 %)**. Střední penze, od 8 000 Kč do 13 000 Kč, pobírá 1 230 810 osob (**69,47 %**). Vyšší penze, od 13 000 Kč do 18 000 Kč pobírá 399 279 osob (**22,54 %**). A nejvyšší penze, tj. nad 18 000 Kč pobírá 23 478 osob (**1,33 %**).
- ❑ **Nízké důchody do 8 000 Kč, jsou jednou z příčin chudoby českých seniorů.**

Zdroj předchozích tabulek: Data ČSSZ k 31.1. 2016

B) České důchody v mezinárodním kontextu

Stát	Průměrné důchody v Kč	Průměrné důchody k paritě kupní síly
Lucembursko	81 000	64 476
Norsko	47 520	
Řecko	43 200	63 072
Dánsko	38 097	23 201
Švýcarsko	37 611	
Itálie	30 807	29 944
Francie	29 916	27 612
Švédsko	28 620	21 293
Finsko	28 350	22 028
Island	28 242	

Stát	Průměrné důchody v Kč	Průměrné důchody k paritě kupní síly
Rakousko	27 702	26 095
Španělsko	23 679	25 502
Belgie	22 869	20 879
Německo	21 357	21 037
Malta	16 605	19 777
Slovinsko	16 308	19 292
Velká Británie	12 420	
Polsko	11 799	17 014
Česká republika	10 692	14 573
Portugalsko	9 558	11 202
Slovensko	9 477	12 529
Maďarsko	8 964	12 774

Stát	Průměrné důchody v Kč	Průměrné důchody k paritě kupní síly
Chorvatsko	8 748	11 714
Estonsko	7 776	9 673
Lotyšsko	6 966	9 049
Litva	5 940	8 150
Rumunsko	4 779	7 020
Bulharsko	3 915	5 955
Albánie	1 485	
Průměr	20 967	

Zdroj předchozích tabulek: Analytické oddělení Banky.cz (data 2014, CZK/EUR 27 Kč), Měsíčník EU aktualit, červenec 2016, Statistické okénko, klíčové ekonomické ukazatele, cenová hladina spotřebitelských cen k průměru EU, rok 2014, výpočet parity kupní síly RS ČR.

□ Z výše uvedeného je zřejmé, že průměrný český důchod měřený v mezinárodním kontextu, tedy směnným kursem české měny a poměrem cenové hladiny českých spotřebitelských cen k evropskému průměru spotřebitelských cen, tedy **paritou kupní síly – kupní potenciál penze byl v roce 2014 na 15 místě z 24 hodnocených zemí EU. To je v poslední třetině!**

□ S ohledem na střední růst českých penzí v roce 2015 a velmi nízký růst penzí v roce 2016 lze dovodit, že v letošním roce je situace ještě horší. **Skromné starobní důchody oproti okolním zemím jsou jednou z příčin chudoby českých seniorů.**

II. Sociální postavení českých seniorů v mezinárodním kontextu

K následujícím tabulkám je třeba dodat, že v roce 2009 byla změněna metodika ČSU pro měření průměrné mzdy v národním hospodářství, dle které byla výše průměrné mzdy za rok 2009 o 732 Kč, což značí o 3,14 % vyšší oproti metodice současné.

Dle původní metodiky dosahoval obecný náhradový poměr v roce 2009 hodnoty 41,2 procentních bodů a v roce 2010 cca 40,8 procentních bodů, v roce 2011 cca 42,0 procentních bodů, v roce 2012 cca 41,5 procentních bodů, v roce 2013 42,2 procentních bodů, v roce 2014 41,71 procentních bodů a v roce 2015 41,52 procentních bodů.

A) Sociální postavení měřené nominálně – náhradový poměr

1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
50,4	51,6	55,3	52,0	47,0	44,4	43,8
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
43,5	45,3	15,9	45,2	44,2	43,4	43,5
2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
42,2	40,6	40,6	40,4	40,2	39,8	42,4
2010	2011	2012	2013	2014	2015	
42,1	43,3	42,8	43,6	43,0	42,8	

□ Z výše uvedeného je zřejmé, že sociální postavení českých starobních důchodců, měřené náhradovým poměrem (Úmluvy MOP č.128 a č.102), **od roku 1989 v České republice pokleslo o 8,9 procentního bodu!**

□ Dle modelových propočtů současného nastavení valorizačního vzorce má náhradový poměr klesat nadále, a to až na úroveň 36 procentních bodů!

□ **Pokles náhradového poměru pod hranici 40 procentních bodů (40 % – Úmluva MOP č.102; 45 % – Úmluva MOP č. 128, obě úmluvy Česká republika ratifikovala) je pro Radu seniorů České republiky nepřijatelný!**

Odmítáme koncepci rovného důchodu na úrovni 30 % průměrné mzdy, kam český penzijní systém spěje!

B) Sociální postavení měřené reálně – kupní síla penzí a kupní síla mezd

Vývoj reálné kupní síly průměrného starobního důchodu (měřené dle životních nákladů důchodců)

1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
100,0	98,4	81,6	79,8	75,6	76,3	80,8
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
87,0	91,0	88,9	92,6	91,2	92,5	97,1
2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
100,1	99,6	103,5	105,7	108,9	107,7	113,7
2010	2011	2012	2013	2014	2015	
112,2	113,8	111,1	110,8	112,5	115,7	

□ Z výše uvedeného je zřejmé, že reálná hodnota roku 1989 u průměrné mzdy byla dosažena v roce 1996, **tedy šest let po transformaci.**

□ Naproti tomu reálná hodnota roku 1989 u průměrného starobního důchodu byla dosažena až v roce 2005. **Tedy 15 let po transformaci!**

□ Nůžky mezi reálnou kupní silou průměrného starobního důchodu a průměrné mzdy **se za hodnocených 27 let rozevřely téměř než o polovinu – 42,5 procentních bodů.**

C) Sociální postavení českých seniorů v mezinárodním kontextu

Vývoj reálné kupní síly průměrné mzdy (měřené dle
životních nákladů zaměstnanců)

1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
100,0	94,4	75,1	85,1	78,7	84,7	93,4
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
101,8	102,0	104,7	110,0	113,6	118,8	127,4
2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
134,7	140,0	143,8	151,3	154,5	158,3	154,1
2010	2011	2012	2013	2014	2015	
153,6	155,7	156,1	154,8	153,1	158,2	

- ❑ Jde o data z roku 2008 a o poměry mezd a penzí pouze u státního pilíře. Zaměstnanecké a doplňkové spoření zde započítáno není.
- ❑ Od roku 2008 byly v Řecku sníženy starobní penze 4x, a to na současných 833 EUR.
- ❑ Současný náhradový poměr je v Česku 41,4 % a na sousedním Slovensku 47,2 %.

V. Příčiny seniorské chudoby v České republice a jejich řešení

1) Nedokonalé nastavení českého penzijního systému

a) Nižší důchody žen oproti mužům

- ❑ průměrný řádný starobní důchod muže dosahuje v letošním roce **13 221 Kč (490 EUR)**, naproti tomu průměrný řádný starobní důchod ženy pouze **10 899 Kč (404 EUR)**, to je o 2 322 Kč méně;

- současné instituty tzv. náhradních a vyloučených dob nedokáží vykompenzovat úbytek příjmů ženy za dobu domácí péče o závislé děti – důchodová komise navrhovala zavést nový institut tzv. sdílení vyměřovacích základů pro výpočet starobních důchodů u muže a ženy za dobu domácí péče o děti, ale ukázalo se, že zavedení nového institutu je technicky složité;

- **nižší starobní důchod osamocené, rozvedené ženy (nesplňuje podmínky pro přiznání vdovského důchodu – průměrný kombinovaný**

důchod, tedy starobní + vdovský dosahoval k 31.12. 2015 činil **12 420 Kč**). **Výrazné rozdíly ve výši starobních důchodů mužů a žen jsou jednou z příčin seniorské chudoby v ČR,**

Opatření: Platby státu za náhradní doby pojištění – možnost zvýšit penze ženám vychovávajícím děti,

b) Nedokonalé a nespravedlivé valorizační schéma českých důchodů

Výše důchodu v Kč		Počet příjemců v roce 2015	Navýšení důchodů v roce 2015
od	do		(60 Kč + 1,8%)
3 170	3 999	8 141	4089 tj. + 90 Kč
4 000	4 999	9 478	5 107 tj. + 108 Kč
5 000	5 999	13 918	6 125 tj. + 126 Kč
6 000	6 999	24 518	7 143 tj. + 144 Kč
7 000	7 999	58 108	8 161 tj. + 162 Kč
8 000	8 999	143 229	9 179 tj. + 180 Kč
9 000	9 999	262 251	10 197 tj. + 198 Kč
10 000	10 999	302 559	11 215 tj. + 216 Kč

Výše důchodu v Kč		Počet příjemců v roce 2015	Navýšení důchodů v roce 2015
od	do	(60 Kč + 1,8%)	
11 000	11 999	284 821	12 233 tj. + 234 Kč
12 000	12 999	244 465	13 251 tj. + 252 Kč
13 000	13 999	176 281	14 269 tj. + 270 Kč
14 000	14 999	105 206	15 287 tj. + 288 Kč
15 000	15 999	62 093	16 305 tj. + 306 Kč
16 000	16 999	16 925	17 323 tj. + 324 Kč
17 000	17 999	9 424	18 341 tj. + 342 Kč
18 000	a více	19 764	18 342 tj. + 342 Kč a více

Zdroj: ČSSZ, výpočty RS ČR

- ❑ Z výše uvedeného je zřejmé, že při valorizaci starobních penzí např. na úrovni 60 Kč u základní výměry a 1,8 procentních bodů procentní výměry je rozptyl valorizační částky u důchodů ve výši 3 999 Kč až 17 999 **Kč 252 Kč měsíčně, tedy 3 024 Kč ročně.**
- ❑ Současně je zřejmé, že v případě vyšší inflace a ročně opožděné valorizaci tato nevykompenzuje růst životních nákladů důchodců s nízkými důchody. Nedokonalé a nespravedlivé valorizační schéma je další příčinou chudoby českých seniorů.

Opatření: *Nově nastavit valorizační vzorec, aby valorizace důchodů byla dokonalejší, spravedlivější a pokud možno také progresivnější,*

c) Absence institutu minimálního starobního důchodu v českém penzijním systému

- ❑ **nejnižší starobní důchod byl v loňském roce 3 170 Kč (2 400 Kč základní výměra + 770 Kč nejnižší zákonná procentní výměra starobní penze). Přitom spotřební koš základních životních potřeb důchodce činil v loňském roce 8 135 Kč. Tedy nejnižší starobní penze byla v roce 2015 ze zákona 4 965 Kč pod náklady přežití osamoceného seniora!!**

- ❑ Tento stav přetrvává od roku 1996 kdy byl zrušen tzv. „důchod jediný zdroj příjmu“.
- ❑ Rada seniorů ČR je přesvědčena, že starobní důchod při splnění nastavených podmínek – důchodový věk + doba pojištění, musí být alespoň na takové úrovni, **aby důchodce mohl žít. To Český právní řád nezaručuje! Zdá se, že neúnosný stav odpovědné zákonodárce ani odbornou veřejnost nepobuřuje!**

- ❑ Již v roce 2014 jsme zpracovali a odpovědným politikům předali návrh zákona o minimálním starobním důchodu. Od té doby se ale nestalo nic!
- ❑ Absence zákona o minimálním starobním důchodu je další příčinou chudoby českých seniorů.

Opatření: *Přijmout zákon o minimálním starobním důchodu, respektive nově nastavit výpočet starobního důchodu v zákoně č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění,*

d) Chybné nastavení pojistného na důchodové pojištění OSVČ

- ❑ v České republice je přes 27 letou existenci nového společenského a ekonomického řádu nastavené minimální pojistné osob samostatně výdělečně činných na důchodové pojištění stále na nedostatečné úrovni. Výsledkem jsou nízké starobní penze, zpravidla pod hodnotou spotřebního koše základních životních potřeb důchodce.
- ❑ Pokud má osoba samostatně výdělečně činná naspořeno na důchod dostatek dalších finančních

prostředků, tak státní penzijní systém nepotřebuje.

V opačném případě spadnou do státního sociálního systému hmotné nouze se všemi důsledky.

- ❑ **Nízké starobní penze některých osob samostatně výdělečně činných, jsou další z příčin seniorské chudoby v České republice.**

Opatření: Zvýšit minimální vyměřovací základ pojistného na sociální zabezpečení u OSVČ z 50 % na 100 % daňového základu,

2) Selhání českého trhu práce – 155 000 dlouhodobě nezaměstnaných osob starších 50 let

A) Vysoký počet předčasných starobních důchodů

Rok	Star. důchody celkem	Z toho předčasné starobní důchody	Z toho ženy	Z toho muži	% předčas.
2005	86 913	24 489	16 188	12 301	32,78
2006	97 584	34 665	17 812	16 853	35,52
2007	97 042	31 212	15 819	15 393	32,16
2008	100 011	34 414	18 624	15 790	32,16

Rok	Star. důchody celkem	Z toho předčasné starobní důchody	Z toho ženy	Z toho muži	% předčas.
2009	118 711	48 662	25 758	22 864	40,96
2010	107 553	30 088	14 391	15 697	21,98
2011	147 614	76 563	37 294	39 269	51,87
2012	71 401	20 815	10 256	10 559	29,15
2013	83 398	27 917	13 175	14 742	33,47
2014	92 020	30 366	14 631	15 735	33,00
2015	107 521	29 443	13 770	15 673	27,38

Zdroj: ČSSZ

- ❑ K 31. 12. 2015 pobíralo předčasné starobní penze **508 654 příjemců, což je 21,4 %** z celkového počtu příjemců starobních penzí (2 376 883).
- ❑ Výše průměrné předčasné starobní penze činila 10 124 Kč, tj. o **1 809 Kč** a o 15,16 procentních bodů méně než průměrná řádná starobní penze (**11 933 Kč, 442 EUR**).
- ❑ Tento stav je pro příjemce předčasných starobních penzí trvale krácených, stavem trvalým. Tedy po docílení důchodového věku, se tento typ starobní penze nezmění.

- Vysoký počet předčasných starobních důchodů je další z příčin chudoby českých seniorů.

Opatření: *Ekonomicky motivovat zaměstnavatele k zaměstnávání osob 50+,*

B) Nízký počet tzv. předdůchodů

Zákonem č.403/2012 Sb. byly od 1. ledna 2013 zavedeny do českého penzijního systému tzv. „předdůchody“. Nový institut byl zařazen do III. pilíře důchodového zabezpečení.

Podmínky odchodu do předdůchodu:

doba spoření alespoň 5 let v doplňkovém penzijním spoření a dostatečně naspořená částka pro výplatu měsíční splátky, což se rovná 30 % průměrné měsíční mzdy;

pro rok 2016 8 102 Kč (na dvouletý předdůchod je nezbytné naspořit – 195 000 Kč, na pětiletý předdůchod – 486 000 Kč);

tyto podmínky k 30.4. 2016 splnilo 1 536 osob, z toho 1 197 osob pobírá předdůchod v průměrné výši 9 527 Kč; **a právě nízká masovost předdůchodů je problém!**

Opatření: Zvýšit výši plateb zaměstnavatelů i zaměstnanců v doplňkovém penzijním spoření,

C) Možnost plateb mzdy „na ruku“

115 000 zaměstnanců pobírá minimální mzdu, v řadě odvětví je minimální mzda vyplácena souběžně s nekontrolovatelným „doplatkem na ruku“, ze kterého není placeno pojistné. To je další příčina nízkých důchodu.

Opatření: *Zvyšovat minimální mzdu, aby se zaměstnavatelům platby „na ruku“ nevyplácely,*

3. Vysoké náklady nájemního bydlení v Praze a v dalších velkých městech spojené s nedostatečnou sociální ochranou osamocených seniorek a seniorů

Náklady na bydlení osamocené osoby bydlící v nájemním bytě na Praze 6 (Veleslavín, Vokovice, Liboc):

- a) Byt 38 m² podlahové plochy bytu 8 226 Kč
- b) Byt 50m² podlahové plochy bytu 10 110 Kč
- c) Byt 60m² podlahové plochy bytu 12 420 Kč
- d) Byt 70m² podlahové plochy bytu 13 990 Kč

Průměrná starobní penze ženy – 11 823 Kč, muže – 14 080 Kč. Náklady na bydlení tak činí 70 % penze u bytu a) a 85 % u bytu b). Náklady na bydlení u bytů c) a d) jsou vyšší než průměrná starobní penze ženy.

U muže činí náklady na bydlení 58 % průměrné starobní penze u bytu a), 72 % u bytu b), 88 % u bytu c) a 99 % a u bytu d);

Výše příspěvku na bydlení:

žena: 4 184 Kč

muž: 3 507 Kč

Tedy při získání příspěvku na bydlení zbývá po zaplacení nákladů na bydlení na uspokojení dalších životních potřeb ženě na den:

259 Kč u bytu a)

197 Kč u bytu b)

120 Kč u bytu c)

67 Kč u bytu d).

Muži zbývá při získání příspěvku na bydlení po zaplacení nákladů na bydlení na uspokojení dalších životních potřeb na den:

312 Kč u bytu a)

249 Kč u bytu b)

172 Kč u bytu c)

120 Kč u bytu d).

Více než 52 % příjemců na průměrnou starobní penzi nedosahuje.

Výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2011:

Celkem 11 500 bezdomovců, z toho 14,2 %, tedy **1 633** osob jsou nepracující důchodci;
odhaduje se, že celkový počet bezdomovců v ČR je cca 30 000, z toho 14,2 % je **4 260** osob jsou nepracující důchodci.

Opatření: *Přijmout a urychleně uvést do praxe zákon o sociálním bydlení*

VI. ZÁVĚR

- a) fenomén chudoby českou seniorskou populaci masově nepostihuje,
- b) postihuje ale velké skupiny seniorů, které nejen, že splňují potenciální ukazatel chudoby ale i v materiální bídě žijí,
- c) při neřešení výše uvedených problémů propadne do materiální bídy až o dva řády více seniorů,

d) společnost, tj. politický, ekonomický a sociální systém by neměly připustit, aby lidé po odvedení 40

a více let práce dožívali podzim života ve stresech, bídě a beznaději, jde o vizitku civilizace společnosti a kultury národa

Děkuji vám za pozornost

Dr. Zdeněk Pernes
předseda Rady seniorů ČR

Kontakt:

Nám. W. Churchilla 2,
113 59 Praha 3

tel.: +420 234 462 077

e-mail: rscr@rscr.cz

web: www.rscr.cz